

Szekszárdi Dienes Valéria Általános Iskola
Valeria Dienes Grundschule

7100 Szekszárd, Szent-Györgyi Albert utca 6.

Tel.: 74/511-471, 74/511-472 Fax.: 74/413-754 E-mail: titkarsag@dienessuli.hu

Magyarország célba ér

A német nemzetiségi, nemzetiségi kétnyelvű oktatás helyzete a Szekszárdi Dienes Valéria Általános Iskola Valeria Dienes Grundschule-ban

1. A német nemzetiségi és német kétnyelvű oktató – nevelő munka feltételei

1.1. Pedagógus létszám

A 2012/2013-as tanévre engedélyezett pedagóguslétszám 52 fő.

Az oktató-nevelő munkát 1 fő szabadidő-szervező és 1 fő oktatás-technikus, 1 fő fejlesztő pedagógus segíti.

A nyelv oktatása szempontjából mindháromnak jelentős szerepe van. (Német nyelvi versenyek megszervezésében, Német Színház látogatásának szervezésében, a nyelvi programok számítógépes felhasználásában nyújtott segítség illetve alapvető készségek, képességek kibontakoztatásában.)

A pedagógus létszám 25%-a tanítja a német nyelvet (14 fő) 16 osztályban, tehát 32 csoportban. Végzettségüket tekintve 100%-os a szakos ellátottság.

1.2. A tanulólétszám alakulása (N= német nemzetiségi, NK= német nemzetiségi kétnyelvű)

2010/2011. 2011/2012. 2012/2013.

	N	NK	N	NK	N	NK
1. oszt.	20	40	16	18	27	45
2. oszt.	22	18	24	26	9	27
3. oszt.	20	21	22	17	22	39
4. oszt.	25	26	19	21	22	18
5. oszt.	16	17	27	25	20	20
6. oszt.	20	27	16	17	28	25

7. oszt.	24	22	16	23	14	14
8. oszt.	20	22	22	22	16	22
Össz:	167	193	162	169	158	210

Össz.:	360	331	368
Ö. tanuló:	536	491	506
%-os arány:	67,7 %	67,4 %	72,7 %

Az adatokból kitűnik, hogy az összlétszámhoz viszonyítva a nemzetiségi oktatásban részesülő tanulók százalékos aránya nő. A keresettség alapján ezen a téren nem érzékeljük a gyermeklétszám csökkenését. Természetesen ehhez hozzájárul az a tény is, hogy a kétnyelvű osztályunk városi beiskolázású és a városkörnyéki igényeket is ki tudjuk elégíteni. Az is látható, hogy a kétnyelvű oktatás iránti szülői érdeklődés emelkedik.

2. Tartalmi munka

2.1. A tanórai csoportbontás

Minden osztályban biztosított. Nagyon fontosnak tartjuk, hiszen a hatékonyság szempontjából a kis csoportokban való foglalkozás a garancia az eredményes nyelvtanulásnak, valamint az egyéni foglalkozás, az adaptív tanulásszervezés és a kooperatív technika alkalmazásának ideális feltétele

A nemzetiségi oktatásban 1-8. osztályig heti 5 órában sajátítják el a tanulók a német nyelvet, ehhez még 1-1 óra német népismeret, valamint a kétnyelvű osztályokban 1-1 óra a kétnyelvű tantárgyak oktatása folyik: természetismeret, történelem, földrajz.

2.2. Hagyományápolás, versenyeredmények, nyelvvizsga eredmények:

Hagyományápolás:

Nagy hangsúlyt fektetünk a hagyományápolásra, ez a munka sokféle formában jelenik meg iskolánkban, szorosan összekapcsolódik a nyelvoktatással.

Ebben a tanévben is különösen sok program zajlott a hagyományápolás keretében, köszönhető ez annak is, hogy egyre aktívabban veszünk részt a német nemzetiségi önkormányzat, a Német Nemzetiségi Egyesület munkájában és programjain. Kollégáink a továbbképzéseken sok színes anyagot kaptak, amelyeket jól tudnak hasznosítani a honismeret órákon. A tanteremben is elérhető internet és projektor segítségével sikerült filmrészletekkel, néptáncokkal, népdalokkal színesíteni a népismeret órákat.

- Német nép- és honismereti óra: Nagy segítség a nemzetiségi kultúra továbbadásához, hogy erre külön óra és tankönyv is van. Alsóban és felsőben is sokat foglalkozunk a különböző ünnepekkel és az ezekhez kapcsolódó szokásokkal. Rendszeresen tanulnak a gyerekek a különböző népszokásokhoz kapcsolódó dalokat, mondókákat.

A 3. osztályos tanulók a somberekai tájházban vettek részt nagy sikerű foglalkozáson, ahol a gyerekek sok érdekességet tanulhattak a németek életéről.

A 4. osztályosok rendszeres látogatói a német Klub rendezvényeinek. Nyáron német nemzetiségi napközit szerveztünk, amin sok kisdíák vett részt.

Az iskolában pacskert készítették, ill. ennek történetéről tanultak a honismereti órákon. A díszítő minták rajzai dekorációként szolgálták a Sváb bálon.

- Német nemzetiségi kiállítás: Az iskolában levő állandó kiállítás nagy mértékben hozzájárul a német nép- és honismereti anyag megértéséhez, elsajátításához. Igyekszünk a németes osztályok szülei által felajánlott tárgyi emlékekkel gyarapítani a kiállítás anyagát. Minden évben megszervezzük folyosógalériánkon egy olyan kiállítást, amely kötődik a német nemzetiségi kultúrához.

- Német nemzetiségi tánc: Az elsős, másodikos, harmadikos és negyedikes osztályokból mindenki részt vett a táncoktatásban. A táncsoportok az év folyamán többször felléptek: a sulivárón, a Nemzetiségi Esten, az iskolai Sváb bálon, a Kultúrák napján, a Wunderland Óvoda rendezvényein. Minden évben bővítjük, lehetőségeinkhez mérten a táncok bemutatásához szükséges ruhák beszerzését, hogy a tanulók fellépése esztétikailag is szép látványt nyújtson.

- Német ifjúsági színpad: A felső tagozatos tanulók júniusban mutatták be nagy sikerrel a Deutsche Bühne színpadán az év folyamán betanult darabot. Tavasszal részt vettek két színjátszó fesztiválon is, ahol elnyerték a legjobb forgatókönyv, legjobb férfi főszereplő és legjobb mellékszereplő díját. A tavalyi szintén nagy sikerű darabjukat szeptemberben mutatta be az Unser Bildschirm nemzetiségi tévéműsor.

- Sváb bál: Az egész munkaközösség részt vesz a szervezésben és a lebonyolításban. Idén is iskolánkban rendeztük meg a bált a Művelődési Ház átépítése miatt. A jó szervezésnek és a csapatmunkának köszönhetően, igen sikeres volt a rendezvény, idén újra műsorunkra tűztük a német népviseleti bemutatót, melynek keretében újabb eredeti népviseleti ruhákat tudtunk bemutatni. Ilyen irányú gyűjtőmunkánkat következő évben is szeretnénk folytatni.

- Kultúrák napja: Idén hatodik alkalommal szerveztük meg ezt a programot, ezúttal is az angolos osztályok bevonásával. Az iskolában megrendezett kulturális esten tanulóink német és angol dalokat, táncokat, zenés darabot, verseket, ill. jeleneteket adtak elő. A színvonalas produkciónak nagy sikere volt. Ennek jelentősége azért is nagy, mert a tanulók megmutathatják a szülőknek a nyelvtanulás során elsajátított tudást.

- Sötétvölgyi német nemzetiség olvasó- és tánc tábor: Egy év kihagyás után sikerült újra megszerveznünk a német tábort, ahol egy pályázaton nyert összeg segítségével nagyon kedvezményesen vehettek részt a tanulók. A nyelvgyakorlásnak és a hagyományápolásnak az egysége nagyon jól megvalósult ebben a táborban.

- A hagyományápolás egyéb formája:

◦ A városi nemzetiségi napon tanulóink verssel, anekdotával, tánccal a kórus pedig dalcsokkal lépett fel.

◦ Haffner Zsoltné sokat segített a német kórus munkájában, német dalokat tanított be a gyerekeknek. A kórus több rendezvényen és megnyitón is nagy sikerrel lépett fel. Tavasszal Mohácson vettek részt egy minősítő versenyen, ahol kiemelték a kórust igen színvonalas szereplésükért, regionális minősítő versenyen kiemelt arany minősítést kapott rozmaring fokozattal.

Az idén 2013.11.09-én Tatabányán rendezték meg a Nemzetiségi kórusok országos találkozóját, amin az iskola kórusa is részt vett igen nagy sikerrel. A Gyermekkórus ARANY minősítésben részesült.

A gyermekkórus rendszeres segítője, műsor adója a Wunderland óvoda német nemzetiségi és egyéb rendezvényein.

◦ Bozzay Izabella másodikos osztályával járt a Zengővárkonyi német tájházban és a tojás múzeumban. Tanulóival fellépett Mözsön, egy igen sikeres előadással képviselte iskolánkat: („Ungarndeutsche Spottreime und Lieder”)

◦ A német nemzetiségi önkormányzat kiemelkedő hagyományörző munkájáért jutalomban részesítette Amma Zsófia 8.b osztályos tanulókat.

- Színház, mozi:

Német Színház: Ebben az évben is rendszeresen látogattuk a Deutsche Bühne előadásait. A „Der Igel”, „Gretchen”, „Frau Holle”, „Märchen aus dem Koffer”, a „Hókirálynő”, valamint a „Holdbéli csónakos” című előadásokon voltunk.

A kollégák nem csak osztályokkal, hanem egyénileg is rendszeresen látogatják a DBU új előadásait.

Filmklub: Idén a Garay János Gimnázium rendezett két alkalommal filmklubot, ahol kortárs német rendezőktől láthattunk 2 filmet, melyeket a Goethe Intézettől kapott anyag segítségével előzőleg feldolgoztunk a német órákon. A vetítésen hetedikes és nyolcadikos diákok vettek részt.

- Nyelvi labor:

A megújult nyelvi labort idén is gyakran használtuk, nagy segítség volt a nyelvvizsga felkészítésben. Többet tartottak órát az informatika teremben is, ahol a Planet tankönyvcsaládhoz tartozó, illetve egyéb interaktív tananyagot próbáltak ki. A gyerekek körében nagy sikert aratott, szívesen oldották meg ezeket a feladatokat.

Továbbképzésen jó ötleteket kaptunk a DSD nyelvvizsga egyik részfeladatának kidolgozásához.

- Egyéb tevékenységek

– A Német Nemzetiségi Egyesületnél idén is rendszeresen tartottunk klubdélutánokat.

– Az alsós osztályok közül többen vettek részt a megyei múzeum által szervezett németes foglalkozásokon, ami nagyon tetszett a gyerekeknek és a nevelőknek egyaránt.

– Egyre népszerűbb a projekt munka, mind alsó, mind felső tagozaton. A gyerekek szívesen vesznek részt benne, különösen, ha önálló prezentációval bővíthetik.

– Minden munkaközösségi tag részt vesz az általunk, ill. az iskolánkban megrendezett tanulmányi és szép kiejtési versenyek szervezésében, lebonyolításában és zsűrizésében.

– Nagy sikert aratott idén a Wunderland Óvodában gyakorlaton lévő két német hallgató, akik rendszeresen jártak át az alsós osztályokba órát tartani. A gyerekeknek nagyon tetszettek a foglalkozások, örömmel fogadták a lányokat.

Versenyek

a. Saját szervezésű verseny:

Levelezős szövegértő verseny 4. osztályosok számára. Idén 10. alkalommal hirdettük meg, továbbra is igen sok tanuló jelentkezett rá (96 fő) a megye kilenc iskolájából, népszerű volt a verseny. A feladatok összeállítása, a feladatlapok javítása az alsós kollégák feladata, de a döntő lebonyolításában felsősök is részt vesznek, ez idén is így volt.

b. Egyéb versenyek:

Dienes napon: Nyelvi versenyeket szervezünk, ebben a tanévben keresztretjtvényt állítottunk össze a felsős tanulók számára.

Vers- és prózamondó verseny: Minden tanévben, októberben rendezzük meg iskolánkban 1-8. osztályig a versenyt, ezért már a tanév elejétől feladatunk a szövegek kiválasztása és a felkészítés. Idén 11. alkalommal rendeztük meg. A jutalmazáshoz a támogatást a német nemzetiségi önkormányzattól kaptuk. A mintegy 80 versenyző felkészítése, meghallgatása és értékelése történt. Ebben a tanévben másodszor vettek részt a Wunderland Kindergarten óvodásai is, hiszen a gyerekek ott is évek óta foglalkoznak a német nyelvvel és szerették volna még szorosabbá tenni az eddig is eredményes együttműködést a két intézmény között.

Német nyelvi verseny: 7-8. osztály

10 éve veszünk részt a versenyen 7-8. osztályos tanulóinkkal, jó eredménnyel.

Levelező versenyek: Litterátum, Bendegúz, TITOK, Schulfreund, Mozaik

A levelező versenyeken minden évben gyarapítják tanulóink tudásukat. Hasznosak, mivel a gyerekeknek utána kell nézni olyan dolgoknak is, amit éppen nem tanulnak. Kb. 50 tanuló vett részt a német Bendegúz, Litterátum, Mozaik és TITOK versenyeken és értek el arany, ezüst és bronz fokozatokat, valamint országos eredményeket.

Nyelvvizsga eredmények

Szeptember végén megkezdtük a 8. osztályosok nyelvvizsgára való felkészítését. Idén újra megkaptuk a lehetőséget, hogy a DSD német nemzetközi nyelvvizsgát iskolánkban meghirdethessük a tanulóknak, amelyre a két 8. osztályból 34 tanuló jelentkezett.

Összesítve a két osztályban sikeres nyelvvizsgát tett:

Origó alapfokú komplex: 12 fő

Origó alapfokú szóbeli: 5 fő

Origó középfokú szóbeli: 12 fő

Origó középfokú írásbeli: 2 fő

TELC középfokú nyelvvizsga: 1 fő

ECL középfokú komplex nyelvvizsga: 3 fő

ECL középfokú írásbeli nyelvvizsga: 5 fő

DSD-I. nyelvvizsgák: Harmadik évben rendezhetünk iskolánkban DSD német nemzetközi nyelvvizsgát. 34 fő vett részt idén a felkészítésen és a vizsgán.

Eredmények:

Komplex B1: 25 fő

Szóbeli B1: 6 fő

Írásbeli A2: 1 fő

Szóbeli A2: 2 fő

Tehetséggondozás, felzárkóztatás

A nemzetiségi oktatásban nagy előny felsőben a képesség szerinti csoportbontás, ez a tehetséggondozást és a felzárkóztatást is segíti. A sok versenyre való felkészítés és a továbbjutó tanulók miatt idén is rendszeresek voltak a tanórán kívüli egyéni foglalkozások, melyeket a nevelők szabadidejükben végeznek alsó és felső tagozaton egyaránt. Ugyanígy a gyengébb tanulók korrepetálására, felzárkóztatására nincs külön óraszám, ezt is a szabadidejükben végezték a nevelők.

A német szakkörre ebben a tanévben kifejezetten jó képességű tanulók jártak, ezért az elsődleges cél a tehetséggondozás volt. Részben a különböző tanulmányi versenyekre készültek, részben már a jövő évi nyelvvizsgához vettek témákat, ill. prezentációkat állítottak össze a DSD nyelvvizsgához. A sikeres munka a versenyeredményekben is megmutatkozott. Az idei évtől regisztrált Tehetségpontként működünk, melyben a nyelvi tehetségek kiemelése fontos feladat.

Könyvtár, könyvek, folyóiratok

Ebben a tanévben sokan rendelték meg az alsó tagozaton igen közkedvelt német újságot (Mini Spatzenpost), és felső tagozaton is teljes osztállyal tudtunk dolgozni a Kleines Volk című német nyelvű folyóiratból. A gyerekek nagyon kedvelik, mert játékos formában, őket érdeklő cikkekkel bővíti a szókincsüket, kiegészíti az aktuális tananyagot. illetve a nyelvvizsga felkészítésben is használtuk.

A német nyelvű folyóiratokat továbbra is gyűjtjük a könyvtárban és tanári használatra is rendelünk belőlük, hasznos feladatok találhatóak bennük.

Szinte minden kollégánk használja már az internetet, sok új ötletet kaphatunk a munkánkhoz. Többen próbálkoztak interaktív feladatok készítésével, de ez nagyon munkaigényes, sok időt emészt fel.

Az iskola honlapja idén megújult, folyamatosan frissítjük az aktuális eseményekkel, képekkel, valamint német nyelven is olvashatók az információk.

Sajnos könyvtárfejlesztésre évek óta nincs pénz, pedig legalább 1-2 csoportnyi létszámban (20-30 db) tartós tankönyvnek szeretnénk beszerezni Maklári Tamás: Német nyelvtani ABC c könyvét. A könyvet 5-8. osztályban folyamatosan tudnánk használni a nyelvtani ismeretek gyakorlására.

Bemutató órák: Több kollégánál tartott bemutató órát óvónőknek illetve egymásnak iskolán belül, leendő szülőknek. Sikeres volt idén is a Suliváró rendezvény új formája. Kollégáink tájékoztatást tartottak a szülőknek az iskolában folytatott sikeres nemzetiségi oktatásról. Fontos feladatunknak tartjuk a Wunderland Óvodával való kapcsolat erősítését. Egy cél érdekében „A Kindergarten-ből a Grundschule-ba” való átmenetet mindenképpen szeretnénk megvalósítani.

Eddigi eredményeinkkel iskolánk a nemzetiségi oktatásnak a városban továbbra is, a megyében pedig az elkövetkezendő időszakban az eddigiekhez mérten még meghatározóbb intézménye lesz.

Továbbra is az a véleményem, hogy minden intézménynek ki kellene alakítani saját arculatát, ezzel a szülők igényeinek megfelelően tudnának iskolát választani gyermekeik számára.

A feladatot természetesen a Szekszárdi Német Nemzetiségi Önkormányzattal együttműködve, az eddigieknél még több képvisellel - mindkét fél részéről - figyelemmel kísérve tudjuk egymás munkáját hatékonyan segíteni. Mivel közvetlen német kapcsolatokkal az iskola nem rendelkezik, ezért egyik fő feladat lenne kapcsolatépítés német iskolával, melynek megvalósításában a Német Nemzetiségi Önkormányzat segítségét várjuk, melyre már a kezdeményezés a múlt tanévben elindult. A fenntartó váltás következtében megváltoztak az iskola finanszírozási keretei, ezért támogatást szeretnénk kérni az iskola német nemzetiségi rendezvényeinek megszervezéséhez (akár pályázat keretében is). A gyermekkórusunk sikeresen szerepelt minősítő versenyeken (regionális, országos), szeretnénk további fellépéseiket is biztosítani a Német Nemzetiségi Önkormányzat segítségével. Mivel német iskolával nincs kapcsolatunk, évenként megszervezzük az ausztriai német nyelvi tábort, annak érdekében, hogy a nyelvi környezetet biztosítsuk tanulóink számára, de egyre nehezebb ennek megvalósítása anyagi okok miatt, ebben is a Német Nemzetiségi Önkormányzat támogatását kérjük.

Szekszárd, 2013. november 20.

Tisztelettel:

Farkas Pálné
igazgató